

NORRKÖPING
KOMMUNSTYRELSEN

YTTRANDE

1(3)

2021-06-07

Vårt diarienummer
KS 2021/0338 751

Handläggare, titel, telefon
Henrik Walgeborg, stadsjurist
Sarah Nättsjö, sakkunnig

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande - Barnets bästa när vård enligt LVU upphör (Ds 2021:7)

Ert diarienummer: S2021/02397

Sammanfattningsvis bedömer Norrköpings kommun att utredningens förslag stärker barns rättigheter och därmed barnets bästa. Norrköpings kommun instämmer i stort med utredningens förslag men vill framföra synpunkter och kommentarer enligt följande.

Vad gäller förslagen om att *förändringarna ska vara varaktiga och genomgripande för att vård enligt 2 § LVU ska kunna upphöra, särskilt övervägande när barnet varit placerat i två år och en skyldighet för socialnämnden att följa upp den unges situation efter avslutad LVU-vård bör införas* instämmer kommunen tillfullo.

När det gäller förslagen om att *Barnets bästa som eget rekvisit i samband med upphörande av vård, en skyldighet för socialnämnden att överväga flyttningsförbud vid övervägande eller prövning av upphörande av vård bör införas och socialnämnden bör ges befogenhet att besluta att vårdnadshavare och föräldrar ska lämna prov för kontroll av drogpåverkan* instämmer kommunen i stort men har vissa synpunkter varför yttrandet delas in utifrån dessa förslag.

Barnets bästa som eget rekvisit i samband med upphörande av vård

Norrköpings kommun anser att innebörden av barnets bästa generellt behöver tydliggöras i lagstiftning, förarbeten och praxis. Det finns idag en svårighet att som tillämpare förhålla sig till dessa regler och vad de innebär i praktiken. I vissa sammanhang medför det ett glapp mellan olika lagstiftningar och det kan ifrågasättas om barns rättigheter tillförsäkras och om Sverige fullt ut uppfyller sina förpliktelser enligt Barnkonventionen.

Ur ett allmänt rättssäkerhetsperspektiv instämmer Norrköpings kommun med utredningens bedömning att *Barnets bästa* inte kan vara ett självständigt rekvisit vid upphörande av vård enligt LVU. En sådan ordning

kan vara svårtillämplig och godtycklig, vilket inte är önskvärt, särskilt gällande en tvångslagstiftning. Ytterligare ett skäl är att tvångsvård enligt LVU inte är tänkt att pågå om det inte längre finns förutsättningar för vård samt att *Barnets bästa* tillgodoses och säkerställs genom de förändringar som utredningen föreslår.

Skyldighet för socialnämnden att överväga flyttningsförbud vid övervägande eller prövning av upphörande av vård

Norrköpings kommun instämmer med utredningens förslag att införa en skyldighet för socialnämnden att överväga om flyttningsförbud när frågan om upphörande av vård enligt LVU aktualiseras, eller samtycke till placering enligt SoL återtas, och socialnämnden bedömer att det är till barnets bästa att placeringen fortgår.

Att det införs en skyldighet för socialnämnden att överväga flyttningsförbud stärker barns möjlighet att få sina rättigheter tillgodosedda. Bestämmelsen tydliggör även att flyttningsförbud inte enbart syftar till att användas i samband med en process om vårdnadsöverflytt, även om de i praktiken ofta sammanfaller med varandra.

Utredningen föreslår att socialstyrelsen ska ta fram kunskapsstöd om flyttningsförbud. Norrköpings kommun är positiv till detta förslag men anser inte att det är tillräckligt. I och med att lagstiftning samt förarbeten är otydliga anser Norrköpings kommun att även propositionen avseende bestämmelsen bör förtydligas. Idag behöver man gå tillbaka till äldre förarbeten för att tolka vad lagstiftningen innebär och hur den ska tillämpas. Svårigheten att tolka och tillämpa lagstiftningen kan ytterst medföra en rättsosäkerhet för barnet, vilket i sin tur kan medföra att barnets bästa inte tillförsäkras på det sätt som lagstiftningen kräver. Den nya propositionen behöver således vara heltäckande utifrån relevanta förarbeten, praxis och den förevarande utredningen.

Socialnämnden bör ges befogenhet att besluta att vårdnadshavare och föräldrar ska lämna prov för kontroll av drogpåverkan

Norrköpings kommun instämmer med förslaget vad gäller umgänge och när vården upphör. Norrköpings kommun anser dock att drogtestar inför upphörande av vård bör omfatta även föräldrar.

Norrköpings kommun instämmer med att beslut om drogtest är en inskränkning i den enskildes integritet och rättigheter och att beslut om att lämna drogtest i och med detta ska kunna överklagas.

NORRKÖPINGS KOMMUN
Kommunstyrelsen

Olle Vikmång
ordförande